

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه، دانشکده بهداشت

گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

عنوان درس: آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت جامعه محور

مخاطبان: دانشجویان کارشناسی ارشد ناپیوسته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت ترم سوم

تعداد واحد (یا سهم استاد از واحد): ۲ واحد (۱/۵ واحد نظری و ۰/۵ واحد عملی)

ساعت پاسخگویی به سؤالات فراگیر: چهارشنبه‌ها ساعت ۰۸ الی ۱۵

زمان ارائه درس (روز، ساعت و نیمسال تحصیلی): نیم سال اول تحصیلی سال ۱۴۰۱-۱۴۰۰؛ یکشنبه ساعت ۱۰ الی ۱۲

مدرس: دکتر مهدی میرزایی علویجه (دکتری تخصصی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت و MPH سیاستگذاری سلامت؛ دانشیار

گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت؛ دانشکده بهداشت؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه)

درس پیش نیاز: ندارد

هدف کلی درس:

دانشجویان با رویکرد نظام‌اند به جامعه، اصول و مبانی توانمندسازی، مشارکت و اقدام اجتماعی جامعه محور در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت آشنا می‌شوند.

شرح درس:

در این درس فراگیران با اصول، مبانی و روش‌های کاربردی توانمندسازی، مشارکت و اقدام اجتماعی و سازماندهی جامعه برای اهداف آموزش بهداشت و ارتقای سلامت جامعه محور آشنا می‌شوند. همچنین با کلیات نیازسنجی اجتماعی و روش‌های جمع آوری داده جامعه محور در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت آشنا می‌شوند و با بکارگیری تکنیک مونوگرافی در یک جامعه کوچک نسبت به شناسایی عوامل مؤثر در سلامت در محیط توانمند می‌گردد.

اهداف کلی جلسات:

- ۱) مفهوم جامعه و نگرش نظام‌اند به جامعه و جامعه محور
- ۲) رویکرد نظام‌اند در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
- ۳) مفهوم و رویکردهای ارزیابی جامعه محور
- ۴) مفهوم و مبانی توانمندسازی اجتماعی
- ۵) سطوح مشارکت جامعه و مفهوم و مبانی مشارکت جامعه
- ۶) مفهوم سازماندهی اجتماعی
- ۷) طراحی، بومی سازی و اجرای برنامه جامعه محور، تهیه برنامه اقدام

بخش عملی: دانشجویان مراجعه به جامعه کوچک (مانند روستا، خانه سلامت و ...) فعالیت‌های زیر را انجام دهد:

- ۸) ارزیابی نیازهای جامعه مورد نظر با منابع مختلف با رویکرد مشارکتی
- ۹) ایجاد زمینه مشارکت جهت شناسایی مشکل و اولویت بندی
- ۱۰) تدوین برنامه برای یکی از مشکلات با بکارگیری مشارکت جامعه و ارائه در کلاس

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه (۱۲ جلسه در قسمت واحد نظری):

هدف کلی جلسه اول و دوم:
۱- آشنایی دانشجویان با مفهوم جامعه و نگرش نظام‌اند به جامعه و جامعه محور
۲- آشنایی دانشجویان با رویکرد نظام‌اند در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
اهداف ویژه جلسه اول و دوم:
۱- جامعه را تعریف نماید.
۲- نظام را تعریف کند.
۳- تاریخچه تفکر نظام‌اند را شرح دهد.
۴- تفاوت‌های تفکر نظام‌اند و تفکر مکانسیتی را بیان کند.
۵- نقش تفکر نظام‌اند در طراحی مداخلات آموزش سلامت را توضیح دهد.
۶- نظریه‌های رایج نظام‌اند در آموزش سلامت را شرح دهد.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- جامعه را تعریف نماید.
۲- نظام را تعریف کند.
۳- تاریخچه تفکر نظام‌اند را شرح دهد.
۴- تفاوت‌های تفکر نظام‌اند و تفکر مکانسیتی را بیان کند.
۵- نقش تفکر نظام‌اند در طراحی مداخلات آموزش سلامت را توضیح دهد.
۶- نظریه‌های رایج نظام‌اند در آموزش سلامت را شرح دهد.

هدف کلی جلسه سوم و چهارم:
۱- آشنایی دانشجویان با مفهوم و رویکردهای ارزیابی جامعه محور
اهداف ویژه جلسه سوم و چهارم:
۱- روش‌های ارزیابی جامعه محور را شرح دهد.
۲- مراحل برنامه ریزی را توضیح دهد.
۳- ابزار برنامه ریزی در ابتکارات جامعه محور را شرح دهد.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- روش‌های ارزیابی جامعه محور را شرح دهد.
۲- مراحل برنامه ریزی را توضیح دهد.
۳- ابزار برنامه ریزی در ابتکارات جامعه محور را شرح دهد.

هدف کلی جلسه پنجم و ششم:
۱- آشنایی دانشجویان با مفهوم و مبانی توانمندسازی اجتماعی
اهداف ویژه جلسه پنجم و ششم:
۱- ارتقاء سلامت را شرح دهد.
۲- توانمندسازی را تعریف کند.
۳- ریشه شکل‌گیری مفهوم توانمندسازی را شرح دهد.
۴- مفاهیم قدرت و ناتوانی را توضیح دهد.
در پایان دانشجو قادر باشد:

۱- ارتقاء سلامت را شرح دهد.
۲- توانمندسازی را تعریف کند.
۳- ریشه شکل گیری مفهوم توانمندسازی را شرح دهد.
۴- مفاهیم قدرت و ناتوانی را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه هفتم و هشتم:
۱- آشنایی دانشجویان با سطوح مشارکت جامعه و مفهوم و مبانی مشارکت جامعه
اهداف ویژه جلسه هفتم و هشتم:
۱- مفهوم و مبانی مشارکت جامعه را شرح دهد.
۲- سابقه پیدایش مفهوم مشارکت اجتماعی را شرح دهد.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- مفهوم و مبانی مشارکت جامعه را شرح دهد.
۲- سابقه پیدایش مفهوم مشارکت اجتماعی را شرح دهد.

هدف کلی جلسه نهم و دهم:
۱- آشنایی دانشجویان با مفهوم سازماندهی اجتماعی
اهداف ویژه جلسه نهم و دهم:
۱- روش‌های جلب مشارکت جامعه را نام ببرد.
۲- مراحل و شیوه‌های سازماندهی اجتماعی را توضیح دهد.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- روش‌های جلب مشارکت جامعه را نام ببرد.
۲- مراحل و شیوه‌های سازماندهی اجتماعی را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه یازدهم و دوازدهم:
۱- آشنایی دانشجویان با طراحی، بومی سازی و اجرای برنامه جامعه محور، تهیه برنامه اقدام
اهداف ویژه جلسه یازدهم و دوازدهم:
۱- نحوه اجرای مناسب یک برنامه جامعه محور را شرح دهد.
۲- مفهوم بومی سازی برنامه‌های جامعه محور را شرح دهد.
۳- منظور از برنامه اقدام و مزایایی آن را توضیح دهد.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- نحوه اجرای مناسب یک برنامه جامعه محور را شرح دهد.
۲- مفهوم بومی سازی برنامه‌های جامعه محور را شرح دهد.
۳- منظور از برنامه اقدام و مزایایی آن را توضیح دهد.

جلسه ۱۳ تا ۲۰ عملی: دانشجو مراجعه به جامعه کوچک (مانند روستا، خانه سلامت و ...) فعالیت‌های زیر را انجام دهد:

- ۱) ارزیابی نیازهای جامعه مورد نظر با منابع مختلف با رویکرد مشارکتی
- ۲) ایجاد زمینه مشارکت جهت شناسایی مشکل و اولویت بندی
- ۳) تدوین برنامه برای یکی از مشکلات با بکارگیری مشارکت جامعه و ارائه در کلاس

منابع:

1. Glenn Laverack. Health Promotion Practice, building Empowered communities, Open University press. Last edition
2. Guttmacher, S. ets. Community based health intervention. Part One. WILEY. Last edition
3. Hindsworth MF, Lang TB. Community Participation and Empowerment. Nova Science Publishers, Last edition

۴) سیف الهی و. اقدام پژوهی «پژوهش حین کار». آموزش یک دوره کامل روش تحقیق اقدام پژوهی همراه با مثال‌ها و نمونه‌های واقعی
روش تدریس:

«سخنرانی، بحث گروهی، ایفای نقش، مشارکت فردی و گروهی»

وسایل آموزشی:

«تخته سفید، ویدیو پروژکتور، رایانه»

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	روش	آزمون
	از جلسه سوم تا انتهای ترم	۲ نمره	ترکیبی	آزمون‌های دوره‌ای
	جلسه هشتم	۴ نمره	ترکیبی	آزمون میان ترم
		۵ نمره	پروژه	کار عملی
	آموزش دانشکده اعلام خواهد کرد	۹ نمره	ترکیبی	آزمون پایان ترم

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

از دانشجویان محترم انتظار می‌رود:

- ۱- حضور منظم و دقیق در جلسات درس داشته باشند.
- ۲- در بحث‌های گروهی و فعالیت‌های آموزشی مشارکت نمایند.
- ۳- در هر جلسه آمادگی پاسخ گویی به سؤالات مبحث قبلی را داشته باشند.
- ۴- از دیگر منابع و سایت‌های معتبر علمی استفاده نمایند.
- ۵- تلفن همراه خود را در کلاس خاموش نمایند.

نام و امضای مدرس: دکتر مهدی میرزایی علویچه

نام و امضای مدیر گروه: دکتر فرزاد جلیلیان

نام و امضای مسئول EDO دانشکده: دکتر رؤیا صفری

تاریخ ارسال:

تاریخ ارسال:

تاریخ تحویل: ششم شهریور ماه ۱۴۰۰

آیا طرح درس برای اولین بار تدوین شده: خیر (اولین بار تدریس توسط استاد مربوطه) تأیید مدیر گروه و امضا:

جدول زمان بندی درس آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت جامعه محور

روز و ساعت جلسه: یکشنبه ۱۰/۰۰ تا ۱۲/۰۰، کلاس شماره ۱۱

مدرس	موضوع هر جلسه	تاریخ	جلسه
دکتر مهدی میرزایی علویجه	مفهوم جامعه و نگرش سیستمی به جامعه و جامعه محور	۱۴۰۰/۰۶/۲۱	۱
دکتر مهدی میرزایی علویجه	رویکرد سیستمی در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	۱۴۰۰/۰۶/۲۱	۲
دکتر مهدی میرزایی علویجه	مفهوم و رویکردهای ارزیابی جامعه محور	۱۴۰۰/۰۶/۲۸	۳
دکتر مهدی میرزایی علویجه	مفهوم و رویکردهای ارزیابی جامعه محور	۱۴۰۰/۰۶/۲۸	۴
دکتر مهدی میرزایی علویجه	مفهوم و مبانی توانمندسازی اجتماعی	۱۴۰۰/۰۷/۰۴	۵
دکتر مهدی میرزایی علویجه	مفهوم و مبانی توانمندسازی اجتماعی	۱۴۰۰/۰۷/۰۴	۶
دکتر مهدی میرزایی علویجه	سطوح مشارکت جامعه و مفهوم و مبانی مشارکت جامعه	۱۴۰۰/۰۷/۱۱	۷
دکتر مهدی میرزایی علویجه	سطوح مشارکت جامعه و مفهوم و مبانی مشارکت جامعه	۱۴۰۰/۰۷/۱۱	۸
دکتر مهدی میرزایی علویجه	مفهوم سازماندهی اجتماعی	۱۴۰۰/۰۷/۱۸	۹
دکتر مهدی میرزایی علویجه	مفهوم سازماندهی اجتماعی	۱۴۰۰/۰۷/۱۸	۱۰
دکتر مهدی میرزایی علویجه	طراحی، بومی سازی و اجرای برنامه جامعه محور، تهیه برنامه اقدام	۱۴۰۰/۰۷/۲۵	۱۱
دکتر مهدی میرزایی علویجه	طراحی، بومی سازی و اجرای برنامه جامعه محور، تهیه برنامه اقدام	۱۴۰۰/۰۷/۲۵	۱۲
دکتر مهدی میرزایی علویجه	(کار عملی)	۱۴۰۰/۰۸/۰۹	۱۳
دکتر مهدی میرزایی علویجه	(کار عملی)	۱۴۰۰/۰۸/۱۶	۱۴
دکتر مهدی میرزایی علویجه	(کار عملی)	۱۴۰۰/۰۸/۲۳	۱۵
دکتر مهدی میرزایی علویجه	(کار عملی)	۱۴۰۰/۰۸/۳۰	۱۶
دکتر مهدی میرزایی علویجه	(کار عملی)	۱۴۰۰/۰۹/۰۷	۱۷
دکتر مهدی میرزایی علویجه	(کار عملی)	۱۴۰۰/۰۹/۱۴	۱۸
دکتر مهدی میرزایی علویجه	(کار عملی)	۱۴۰۰/۱۰/۰۵	۱۹
دکتر مهدی میرزایی علویجه	(کار عملی)	۱۴۰۰/۱۰/۱۲	۲۰